

YEREL HALKIN ALTERNATİF TURİZM POTANSİYELİ ALGILAMASI: ELAZIĞ ÖRNEĞİ*

Kenan GÜLLÜ^a

Merve YAŞAR^b

Öz

Bu çalışmada Elazığ'ın alternatif turizm potansiyelinin belirlenmesi ve yerel halkın alternatif turizm algısı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini Elazığ ilinde yerel halktan kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Yerel halkın alternatif turizm algısını belirlemek üzere T Testi ve Varyans Analizi (One-Way ANOVA) yapılmıştır. Analizler, yerel halkın alternatif turizm algısında çeşitli demografik özellikler itibarı ile farklılıklar çıktığını göstermiştir. Yerel halkın alternatif turizm algısı cinsiyetleri, medeni durumları, yaş, eğitim durumu, gelir, meslek ve ikamet süreleri itibarı ile farklılıklar göstermektedir. Çalışmanın sonuçlarının öncelikle turizm girişimcilerine, yerel ve ulusal temelde konunun karar vericilerine, bu alanda gelecekte çalışmayı düşünen akademisyenlere ve son olarak da önemli bir paydaş olan yerel halka yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Alternatif Turizm, Turizm Potansiyeli, Elazığ.

A RESEARCH ON THE PERCEPTION OF ALTERNATIVE TOURISM POTENTIAL OF LOCAL PUBLIC: THE CASE OF ELAZIĞ

In this study, determination of alternative tourism potential of Elazığ and perception of alternative tourism of local people are tried to be put forward. The data were

* Bu çalışma, yüksek lisans tezinden üretilmiş ve Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir. Proje No: SYL2017-7166.

^a Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, kgullu@erciyes.edu.tr

^b Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi,

collected through a questionnaire. The sample of the study was determined by sampling method easily from local people in Elazığ. T Test and Analysis of Variance (One-Way ANOVA) were conducted to determine the perception of alternative tourism of local people. The analyzes showed that there were differences in the perception of alternative tourism in terms of demographic characteristics. Local people's perception of alternative tourism varies according to gender, marital status, age, education, income, occupation and residence time. It is thought that the results of the study will be useful primarily for tourism entrepreneurs, local and national decision makers, academicians considering future work in this field and finally for the local community as an important stakeholder.

Giriş

Günümüzde kişilerin isteklerine, zamanlarına, ilgi alanlarına, kişiliklerine, yaşlarına göre farklı turizm alternatifleri ortaya çıkmaktadır. İnsan yaşamının bireyselleşmesinin bir sonucu olarak bu ayrışma, turizm hareketini artırma stratejisi izleyen tüm ülkeler için bir zorunluluk teşkil etmektedir. Yükselen refah düzeyine paralel olarak, seyahate ayrılan gelirin artması, ulaşımın kolaylaşması ve ucuzlaması gibi unsurlar da bu sonuçta etkili olmaktadır.

Turizm, devamlı kalmama ve herhangi bir gelir sağlamama, gezip-görme, dinlenme, eğlenme, öğrenme gibi psikolojik ve sosyo-kültürel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yabancıların geçici süre kalmalarıyla ortaya çıkan ilişkilerin bütünü olarak tanımlanabilir (Uçkun, 2004, s. 28). Turizm etkinliğinin gerçekleşmesinde ziyaret yerinde sürekli ikamet etmemek ve asıl ikamet yerine geri dönüş esastır (Usta, 2014, s. 1). Aynı zamanda turizm yabancıların bir yerlere seyahatleri ve orada kazanç sağlamak amacı dışında ve süreklilik arz etmeden o yerde kalmaları sonucu ortaya çıkan olayların ve ilişkilerin tümüne turizm denilmektedir (Hacıoğlu ve Avcıkurt, 2008, s. 2). Turizm kapsamındaki seyahatler iş kurmak veya iş bulmak gibi nedenlerden bağımsız kabul edilir (Birjakov, 2007, s. 33). Alternatif turizm ise, geleneksel tatil anlayışına farklı bir yön vermek amacıyla yeni turistik ürünlerin bir araya getirilmesi sonucu oluşmuştur. Alternatif turizmin temel amacı, bir yandan insanların farklılaşan beklentilerini karşılamak, diğer yandan da ülkelerin potansiyellerini daha iyi kullanmalarını sağlayarak ekonomik, sosyal ve kültürel kazanımlarını sağlamaktır. Alternatif turizm, deniz-kum-güneş üçlüsüne bağlı olarak kıyı kesimlerde yoğunlaşan kitle turizminin yarattığı olumsuz etkileri azaltmak ve klasik dinlenme turizmi dışında farklı taleplerin istek ve gereksinimlerini

karşılanmasını amaçlamaktadır (Kozak ve Bahçe, 2009, s. 95). Dünyada yaşanan gelişmeler turizm anlayışının değişmesine, kitle turizmine olan ilginin azalmasına neden olmuş, doğa ile iç içe farklı kültürlerle sahip yeni turistik yerlere, gelecek nesilleri düşünen, çevreye duyarlı bir turizm çeşidine olan ihtiyaç artmıştır. Bu nedenle ülkemizde de alternatif turizm potansiyelinin geliştirilmesi yönünde yoğun çaba harcanmaktadır. Özellikle son yıllarda turistlerin eğilimlerinin deniz, kum, güneş olarak bilinen turizmden farklı olarak alternatif turizm türlerine doğru yöneldiği gözlenmektedir (Ongun ve diğ. 2016, s. 75-88; Albayrak, 2011, s. 11). Alternatif turizm kavramının gelişmesinde, turizmle ilgili taleplerdeki değişime bağlı olarak eğitim seviyesinin artması, ulaşım imkânlarının çoğalması ve teknolojik gelişmelerin etkili olduğu söylenebilir (Yıldız ve Kalağan, 2008. s. 44). Turizmin bütün yıl boyunca sürmesini amaçlayan alternatif turizm genel olarak maddi geliri yüksek (orta ve orta üst düzey gelire sahip) olan kesimlerce tercih edilmektedir (Alkan, 2011, s. 328). Bu türden turizmin gelişmesi, katılan tüm paydaşlar için çoklu faydalar ortaya çıkarmaktadır. Bu turizm türü, turizm sektörünün günümüzde vazgeçilmez bir unsurunu oluşturmaktadır (Dennison ve Buttler, 1990, s. 51).

Bu çalışmada Elazığ örneğinde alternatif turizm potansiyeli ortaya koymaya yönelik yere halkın alternatif turizm algısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu araştırma ilin turizm potansiyeline ve ildeki turizm gelişimine yönelik yerel halktan görüşlerin alınması, yerel halkın turizme ne kadar açık olduğunun anlaşılması ve yerel halkın turizm gelişimini ne oranda desteklediğinin belirlenmesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca, literatürde Elazığ örneğinde yapılmış sınırlı çalışmaların bulunduğu (Gülbay, 1997; Kabasakal, 1993; Torun, 2015) görülmektedir.

Elazığ örneğinde yapılan bu çalışma, (a) mevcut literatüre konuyla ilgili güncel veriler sağlanması, (b) turizm sektöründeki işletmecilere konuyla ilgili yol gösterici bilgiler ve öneriler sunması, (c) makro düzeyde turizm sektörüyle ilgili planlayıcılara ve politikacılara bilgiler sunması ve (d) konuyla ilgili akademik araştırma yapanlara bütünsel bilgiler sunması açısından önemlidir.

A. Yöntem

Bu çalışmada, alternatif turizm çeşitlerinin turizm potansiyeline etkisini ortaya koymaya yönelik anket yöntemi ile bir uygulama yapılmıştır. Elazığ'daki yerel halka, ilin çeşitli yerel yönetim kademelerinde çalışmakta olan görevlilere ve ilde faaliyet gösteren turizm işletmelerinde (restoran, otel, seyahat acentesi)

çalışmakta olan yöneticiler/girişimcilere anket tekniği bırak-topla yöntemi ile uygulanmıştır.

Anket formu hazırlanırken literatürde daha önce yapılmış araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları incelenmiştir (Torun 2015, Boz 2004, Gülbay 1997, Kabasakal 1993, Sayhan 2018). Araştırmada kullanılan ölçeğin tespitinde Sağ'ın (2015) çalışmasında yer alan ölçekten yararlanılmıştır. Daha sonra hazırlanan anket formları 05-20 Mart 2019 tarihleri arasında kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 400 katılımcıya uygulanmıştır.

Öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek üzere Çarpıklık ve Basıklık Testi ve Kolmogorov-Smirnov Testi yapılmıştır. Daha sonra veri setinde yapı geçerliliğinin test edilmesine yönelik güvenilirlik analizi yapılmış ve Cronbach's Alpha değeri hesaplanmıştır. Anket yöntemi ile toplanan verilere Sosyal Bilimler için İstatistikî Paket Programında istatistikî analizler uygulanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri itibarı ile Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarının farklılıklarını tespiti amacıyla; Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin ifadeler bağımlı değişken, iki grup özelliği taşımasından dolayı demografik özellikler (Cinsiyet, Medeni Durum) ise bağımsız değişken olarak alınarak, T Testi (Independent Samples) ve iki gruptan çok özellik taşımasından dolayı (Yaş, Eğitim Durumu, Gelir, Meslek ve İkamet Süresi) ise bağımsız değişken olarak alınarak, Tek Yönlü Varyans Analizi (OneWay ANOVA) yapılmıştır.

1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Çalışmaya dahil edilen katılımcılar farklı demografik özelliklerden oluşmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu erkeklerden meydana gelmiştir (0.38'i kadın ve 0.62'si erkek). Katılımcıların büyük çoğunluğu 18-40 yaş aralığında (0.71'i) ve çoğunluğu lisans mezunlarından (0.58,5) oluşmaktadır. Gelirleri itibarı ile araştırmaya en çok katılım sağlayan grup 4001-6000 TL gelir düzeyine (0.55,5) sahip olup, katılımcılar akademisyen (0.6), öğrenci (0.8), işçi (1,5), (0.61) memur ve diğer meslek (0.23,5) gruplarından meydana gelmektedir. Araştırmaya katılanların çoğunluğu evlilerden (0.67) oluşmakta ve Elazığ'daki ikamet süreleri itibarı ile çoğunluğu (0.84,4) 5 yıldan fazla süredir ikamet etmektedirler.

2. Alternatif Turizmle İlgili Düşüncelerine İlişkin Ortalamalar

Katılımcıların alternatif turizm ile ilgili değerlendirmelerini içeren ortalamalarda ise en yüksek değer alan ortalama Elazığ'ın güvenli bir turizm destinasyonu olması ifadesinde ortaya çıkmıştır. Daha sonraki yüksek ortalamalar sırasıyla Elazığ'da alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesinin

kritik öneme sahip olması Elazığ'ın tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehir olması, gelişen haberleşme ve ulaşım imkânlarının Elazığ için alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsat oluşturması ve Elazığ halkının misafirperverliği ifadelerinde yer almaktadır.

Tablo 1: Alternatif Turizmle İlgili Değerlendirmelerine İlişkin Ortalamalar

İfadeler	n	Ortalama	SS.
1-Elazığ alternatif turizm potansiyeline sahiptir	400	3,43	1,086
2-Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir	400	2,54	,849
3-Elazığ'da son yıllarda turizm sektörü gelişme kaydetmiştir	400	3,29	,797
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir	400	2,99	,898
5-Elazığ'ın alternatif turizm tanıtımı yeterince yapılmaktadır	400	2,77	,993
6-Elazığ'ın kültürel özelliklerinin tanıtımı yeterince yapılmaktadır	400	2,60	1,172
7-Elazığ güvenli bir turizm destinasyonudur	400	4,82	,573
8-Elazığ halkı misafirperverdir	400	4,12	,847
9-Elazığ güçlü bir turizm imajına sahiptir	400	2,73	,746
10-Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir	400	4,25	,985
11-Elazığ'ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir	400	2,00	,664
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır	400	2,77	,664
13-Elazığ'da turizm altyapısı ve üstyapısı çalışmaları yeterli düzeydedir	400	2,18	,804
14-Elazığ ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadırlar	400	2,02	,917
15-Elazığ'ın görülmeye değer ilçelerine de günübirlik turizm turları düzenlenmektedir	400	2,01	,553
16-Kongre turizmi potansiyelini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır	400	1,69	,689
17-Elazığ'da alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir	400	2,38	,712

18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir	400	2,61	,727
19-Elazığ'ın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekânlar yeterlidir	400	2,94	,767
20-Elazığ hava alanında uçuş güzergâhı ve sayısı yeterlidir	400	2,70	,912
21-Elazığ'ın alternatif turizm olanakları yeterlidir	400	2,48	,965
22-Elazığ, alternatif turizm olanakları açısından bölgedeki diğer illere göre daha geniş bir potansiyele sahiptir	400	2,27	,704
23-Elazığ'da turizme yönelik yatırımlar alternatif turizme yönelik gerçekleştirilmektedir	400	1,69	,691
24-Elazığ halkı alternatif turizm konusunda bilinçli ve isteklidir	400	1,94	,770
25-Elazığ'da alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir	400	2,43	,847
26-Elazığ'da alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir	400	4,42	,551
27-Elazığ, turizm kaynak çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir	394	3,56	,750
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	400	3,65	,555
29-Gelişen haberleşme ve ulaşım imkanları Elazığ'da alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır	400	4,19	,665
30-Elazığ'da turistler turizm deneyimlerine harcadıkları paranın karşılığını almaktadırlar	400	2,69	,816

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4- Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Düşük çıkan ortalamalara göre ise Elazığ'da kongre turizmine ve alternatif turizme ilişkin çalışmalar söz konusu olmayıp, alternatif turizm konusunda halkın bilinç düzeyi ve istekliliği de olumsuz olarak ifade edilmektedir.

3. Alternatif Turizmle İlgili Algıladıkları Sorunlara İlişkin Oranlar

Katılımcuların Elazığ'da alternatif turizmle ilgili algıladıkları sorunlara ilişkin dağılımlara göre en çok dikkat çeken sorunlardan biri halkın turizm konusunda bilinçsiz /duyarsız oluşu ve Elazığ'da turizm alt yapısı ve üst yapısının yetersiz olması olarak görülmektedir.

Tablo 2: Katılımcıların Elazığ'da Alternatif Turizmle İlgili Algıladıkları Sorunlara İlişkin Oranlar

Algılanan Sorunlar	Frekans	Yüzde
Yerel yönetimlerin bu konuda politika oluşturmaması	206	51,5
Yeterince tanıtım yapılmaması	122	30,5
Halkın turizm konusunda bilinçsiz /duyarsız oluşu	258	64,5
Girişimci-yatırımcıların turizm konusuna sıcak bakmaması	186	46,5
Yeterli turistik potansiyelin olmaması	232	58,0
Turizm tesislerinin yetersiz olması	124	31,0
Alt ve üst yapının yetersiz olması	258	64,5
Nitelikli insan kaynağı eksikliği	228	57,0
Kurumlar arasında işbirliğinin yetersiz olması	114	28,5

Not: Her bir ifade 100 üzerinden değerlendirilmektedir.

Öte yandan en az önemli görülen sorunlar arasında kurumlar arasında işbirliğinin yetersiz olması, yeterince tanıtım yapılmaması ve turizm tesislerinin yetersiz olması yer almaktadır.

4. Geliştirilebilecek Alternatif Turizm Türlerine İlişkin Ortalamalar

Katılımcıların Elazığ için geliştirilebilecek alternatif turizm türlerine ilişkin ortalamalara göre Elazığ'da en dikkat çeken potansiyel olarak festival turizmi, doğa sporları turizmi (Doğa yürüyüşü, bisiklet vb.), yat turizmi ve yeme-içme turizmi yer almaktadır. Alternatif turizm türlerinden sadece kuş gözlemciliği turizmi düşük değer almıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Elazığ için Geliştirilebilecek Alternatif Turizm Türlerine İlişkin Ortalamalar

Alternatif Turizm Türleri	n	Ortalama	Std. Sapma
Doğa sporları turizmi (Doğa yürüyüşü, bisiklet vb.)	400	4,67	,469
Yayla turizmi	400	3,99	1,067
Sağlık ve termal turizmi	400	4,30	,935
Akarsu turizmi (Rafting vb.)	400	3,95	,916
Av turizmi	400	3,66	1,130
Kuş gözlemciliği turizmi	400	2,44	,994
İnanç turizmi	400	4,46	,922

İş/kongre turizmi	400	4,34	,858
Sualtı dalış turizmi	400	3,63	1,215
Yat turizmi	400	4,67	,730
Golf turizmi	400	4,02	1,006
Kış sporları turizmi (Kayak vb.)	400	3,48	1,133
Köy turizmi	400	3,51	1,210
Tarım Turizmi	396	4,21	1,090
Çiftlik turizmi	400	4,44	,823
Gençlik turizmi (Kamp vb.)	400	3,55	1,063
Mağara turizmi	400	3,53	1,050
Hava sporları turizmi (Yamaç paraşütü vb.)	400	4,40	,832
Festival turizmi	400	4,75	,478
Yeme-içme turizmi	400	4,64	,687
Arkeoloji turizmi	400	3,69	,948
Kültür turizmi	400	3,32	,910
Dağcılık	400	4,21	,876
Kongre turizmi	396	4,09	,956

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Diğer ortalamaların tamamı üç ve üzerinde çıkmıştır. Bu ortalamalar yerel halk tarafından Elazığ'ın önemli bir alternatif turizm potansiyeli olarak görüldüğü anlamına gelmektedir.

5. Alternatif Turizm Algılarının Demografik Özellikleri İtibarı ile Farklılıklarına İlişkin Bulgular

Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin ifadeler bağımlı değişken,iki grup özelliği taşımasından dolayı demografik özellikler (Cinsiyet, Medeni Durum) ise bağımsız değişken olarak alınarak, T Testi (Independent Samples T Test), iki gruptan çok özellik taşımasından dolayı (Yaş, Eğitim Durumu, Gelir, Meslek ve İkamet Süresi) ise bağımsız değişken olarak alınarak, Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) yapılmıştır.

H₁: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları demografik özellikleri itibarı ile farklılık göstermektedir.

6. T Testi Sonuçları

H₁ (H_{1a}, H_{1b}) hipotezi ve alt hipotezleri geliştirilmiş ve test edilmiştir. Cinsiyetleri itibarıyla sadece altı ifadede farklılıklar elde edilmiş, medeni durum itibarı ile de 11 ifadede farklılıklar bulunmuş olup H₁ (H_{1a} ve H_{1b}) hipotezi ve alt hipotezleri kabul edilmiştir.

Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar cinsiyetleri itibarı ile Tablo 4'de verilmiştir.

H_{1a}: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları cinsiyetleri itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Cinsiyetleri İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

	n	Erkek	n	Kadın	t	p
2-Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.	248	2.41	152	2.75	-4.007	0.000
3-Elazığ'da son yıllarda turizm sektörü gelişme kaydetmiştir.	248	3.20	152	3.42	2.557	0.011
7-Elazığ güvenli bir turizm destinasyonudur.	248	4.89	152	4.71	2.744	0.007
8-Elazığ halkı misafirperverdir.	248	4.19	152	4.01	1.988	0.048
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır.	248	2.82	152	2.67	2.256	0.025
15-Elazığ'ın görülmeye değer ilçelerine de günübirlik turizm turları düzenlenmektedir.	248	2.05	152	1.93	1.983	0.048

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4- Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar medeni durumları itibarı ile Tablo 5'de verilmiştir.

H_{1b}: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları medeni durumları itibarı ile farklılık göstermektedir.

Cinsiyetleri itibarıyla sadece altı ifadede anlamlı farklılıklar elde edilmiş, medeni durum itibarı ile de 11 ifadede fark bulunmuştur. Yapılan T Testi sonuçlarında katılımcıların cinsiyetleri itibarıyla Elazığ'a yönelik alternatif

turizm algılarında en yüksek farklılık “Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama kadınlarda, erkeklerden daha yüksek çıkmıştır. Katılımcıların medeni Tablo 5. Katılımcıların Medeni Durumları İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

	n	Evli	n	Bekar	t	p
1-Elazığ alternatif turizm potansiyeline sahiptir.	268	3,62	132	3,06	-5,188	0,000
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.	268	2,87	132	3,26	4,276	0,000
7-Elazığ güveni bir turizm destinasyonudur.	268	4,76	132	4,94	1,377	0,000
9-Elazığ güçlü bir turizm imajına sahiptir.	268	2,66	132	2,89	2,853	0,005
10-Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.	268	4,36	132	4,03	-3,046	0,003
11-Elazığ'ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir.	268	1,91	132	2,18	3,778	0,000
19-Elazığ'ın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekânlar yeterlidir.	268	2,86	132	3,11	2,982	0,003
20-Elazığ havaalanında uçuş güzergahı ve sayısı yeterlidir.	268	2,77	132	2,56	-2,132	0,034
25-Elazığ'da alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir.	268	2,53	132	2,23	-3,571	0,000
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	268	3,72	132	3,50	-3,716	0,000
29-Gelişen haberleşme ve ulaşım imkanları Elazığ'da alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır.	268	4,25	132	4,06	-2,664	0,008

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4- Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

durumları itibarıyla en yüksek farklılık “Elazığ alternatif turizm potansiyeline sahiptir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama evlilerde bekarlardan daha yüksek çıkmıştır.

7. Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları (One Way ANOVA)

H₁ (H_{1c}, H_{1d}, H_{1e}, H_{1f} ve H_{1g}) hipotezi ve alt hipotezleri geliştirilmiş ve test edilmiştir. Yaş Grupları itibarıyla 20, Eğitim Grupları itibarıyla 7, Gelir Grupları

itibarıyla 13, Meslek Grupları itibarıyla 14 ve İkamet Süreleri itibarıyla 17 ifadede anlamlı farklılıklar elde edilmiş ve H_1 (H_{1c} , H_{1d} , H_{1e} , H_{1f} ve H_{1g}) hipotezi ve alt hipotezleri kabul edilmiştir.

Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar Yaş Grupları itibarı ile Tablo 6'da verilmiştir.

H_{1c} : Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları yaş grupları itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 6: Katılımcıların Yaş Grupları İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

İfadeler	n	Yaş Grupları				SS.	F	p
		18-30	31-40	41-50	51-60			
1-Elazığ alternatif turizm potansiyeline sahiptir.	400	3.20	3.43	3.76	3.22	1.09	5.021311	.002
2-Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.	400	2.73	2.38	2.55	2.78	0.85	4.446911	.004
3-Elazığ'da son yıllarda turizm sektörü gelişme kaydetmiştir.	400	3.25	3.31	3.18	3.78	0.80	3.013587	.030
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.	400	3.20	3.00	2.78	2.89	0.90	4.000928	.008
5-Elazığ'ın alternatif turizm tanıtımı yeterince yapılmaktadır.	400	2.96	2.58	2.92	2.67	0.69	4.394216	.005
6-Elazığ'ın kültürel özelliklerinin tanıtımı yeterince yapılmaktadır.	400	2.84	2.29	2.96	2.11	1.17	10.34137	.000
8-Elazığ halkı misafirperverdir.	400	3.89	4.21	4.16	4.44	0.85	4.397464	.005
10-Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.	400	4.00	4.14	4.67	4.56	0.98	10.43547	.000
13-Elazığ'da turizm altyapısı ve üstyapısı çalışmaları yeterli düzeydedir.	400	2.07	2.34	1.94	2.56	0.80	7.468516	.000
14-Elazığ ilinde faaliyet gösteren seyahat	400	1.89	2.16	1.84	2.44	0.92	4.828625	.003

acenteleri yeterince hizmet sunmaktadırlar.								
17-Elazığ'da alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir.	400	2.29	2.34	2.55	2.44	0.71	2.834603	.038
18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.	400	2.57	2.69	2.47	2.89	0.73	2.873618	.036
20-Elazığ havaalanında uçuş güzergahı ve sayısı yeterlidir.	400	2.64	2.60	2.92	2.78	0.91	2.723436	.044
21-Elazığ'ın alternatif turizm olanakları yeterlidir.	400	2.36	2.42	2.71	2.44	0.97	2.803331	.040
23-Elazığ'da turizme yönelik yatırımlar alternatif turizme yönelik gerçekleştirilmektedir.	400	1.70	1.58	1.86	1.67	0.69	3.394257	.018
25-Elazığ'da alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir.	400	2.21	2.47	2.65	2.22	0.85	5.317659	.001
26-Elazığ'da alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.	400	4.43	4.49	4.22	4.67	0.55	6.451537	.000
27-Elazığ, turizm kaynak çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir.	400	3.33	3.74	3.49	3.78	0.75	7.875336	.000
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	400	3.45	3.71	3.73	3.89	0.56	7.93716	.000
29-Gelişen haberleşme ve ulaşım imkanları Elazığ'da alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır.	400	4.00	4.29	4.18	4.33	0.66	4.771613	.003

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar Eğitim Grupları itibarı ile Tablo 7'de verilmiştir.

H1a: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları eğitim grupları itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 7: Katılımcıların Eğitim Grupları İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

İfadeler	Eğitim Grupları				F	p
	İlköğretim	Lise	Üniversite	YL/DR		
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.	2.80	3.18	2.99	2.78	2.64 1	0.049
8-Elazığ halkı misafirperverdir.	3.60	4.02	4.09	4.41	4.23 3	0.006
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır.	3.00	2.93	2.74	2.59	3.83 8	0.010
14-Elazığ ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadırlar.	1.80	2.00	1.94	2.34	3.49 9	0.016
18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.	2.40	2.55	2.55	2.94	5.56 1	0.001
27-Elazığ, turizm kaynak çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir.	3.40	3.36	3.53	3.94	7.94 0	0.000
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	3.60	3.50	3.63	3.91	7.05 4	0.000

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Katılımcıların gelir grupları itibarı ile Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar Tablo 8'de verilmiştir.

H1e: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları gelir grupları itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 8: Katılımcıların Gelir Grupları İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

İfadeler	Gelir Grupları				F	p
	+2.000	2.001-4.000	4.001-6.000	6.000+		

2-Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.	2.89	2.60	2.45	2.56	3.087	0.027
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.	3.17	3.31	2.82	2.67	9.606	0.000
10-Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.	4.61	3.95	4.33	4.56	6.799	0.000
11-Elazığ'ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir.	2.44	2.11	1.86	2.00	10.306	0.000
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır.	2.67	2.92	2.72	2.44	4.330	0.005
15-Elazığ'ın görülmeye değer ilçelerine de günübirlik turizm turları düzenlenmektedir.	2.22	2.03	1.97	1.78	3.269	0.021
16-Kongre turizmi potansiyelini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.	2.00	1.61	1.71	1.33	4.755	0.003
17-Elazığ'da alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir.	2.67	2.44	2.30	2.44	3.300	0.020
18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.	2.94	2.63	2.54	2.67	3.333	0.020
19-Elazığ'ın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekânlar yeterlidir.	3.28	3.08	2.79	3.11	7.053	0.000
20-Elazığ havaalanında uçuş güzergahı ve sayısı yeterlidir.	2.94	2.56	2.70	3.11	3.039	0.029
21-Elazığ'ın alternatif turizm olanakları yeterlidir.	2.44	2.37	2.49	3.11	3.159	0.025
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	3.44	3.52	3.75	3.78	6.957	0.000

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Katılımcıların meslekleri itibarı ile Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar Tablo 9'da verilmiştir.

H_{1f}: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları meslekleri itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 9: Katılımcıların Meslekleri İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

İfadeler	Meslek Grupları					F	p
	Akademisyen	Öğrenci	İşçi	Memur	Diğer		
4-Elazığ, alternatif turizm çeşitleri bakımından yabancı turistler için ilgi çekicidir.	2.58	3.25	3.00	2.93	3.17	3.142	0.015
10-Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir şehirdir.	4.67	4.56	3.67	4.25	4.09	3.131	0.015
11-Elazığ'ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir.	2.00	2.50	2.00	1.95	1.96	5.173	0.000
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır.	2.42	2.75	2.67	2.75	2.89	2.629	0.034
14-Elazığ ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadırlar.	2.08	2.31	1.00	1.97	2.11	3.174	0.014
15-Elazığ'ın görülmeye değer ilçelerine de günübirlik turizm turları düzenlenmektedir.	2.00	2.25	2.00	1.95	2.06	2.458	0.045
16-Kongre turizmi potansiyelini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.	1.58	2.06	1.33	1.66	1.70	3.104	0.016
17-Elazığ'da alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir.	2.33	2.69	2.00	2.30	2.51	3.533	0.008
18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.	2.75	3.00	2.00	2.57	2.57	3.893	0.004

19-Elazığ'ın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekânlar yeterlidir.	3.08	3.38	3.00	2.88	2.91	3.305	0.011
20-Elazığ havaalanında uçuş güzergahı ve sayısı yeterlidir.	3.17	3.00	2.33	2.66	2.62	3.079	0.16
26-Elazığ'da alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.	4.58	4.44	4.00	4.45	4.30	2.794	0.026
27-Elazığ, turizm kaynak çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir.	3.75	3.31	3.00	3.55	3.68	2.772	0.027
28-Elazığ'ın alternatif turizm ürünlerinin fiyatı uygundur.	3.75	3.38	3.33	3.68	3.66	2.888	0.022

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4- Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Katılımcıların ikamet süreleri itibarı ile Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin farklılıklar Tablo 10'da verilmiştir.

H_{1g}: Katılımcıların Elazığ'a yönelik alternatif turizm algıları ikamet süreleri itibarı ile farklılık göstermektedir.

Tablo 10: Katılımcıların İkamet Süreleri İtibarı ile Elazığ'a Yönelik Alternatif Turizm Algılarına İlişkin Farklılıklar

İfadeler	İkamet Süreleri		F	p
	5 yıl	5+ yıl		
1-Elazığ alternatif turizm potansiyeline sahiptir.	2.81	3.57	27.885	.000
2-Elazığ'da alternatif turizmin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar etkindir.	2.26	2.60	8.391	.004
7-Elazığ güvenli bir turizm destinasyonudur.	5.00	4.79	7.403	.007
8-Elazığ halkı misafirperverdir.	3.68	4.20	20.634	.000
11-Elazığ'ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir.	1.74	2.05	11.319	.001
12-Elazığ ve çevresinde yer alan kongre etkinlikleri, sağlık, termal mağaralar alternatif turizm bünyesinde pazarlanmaktadır.	2.58	2.80	5.984	.015
14-Elazığ ilinde faaliyet gösteren seyahat acenteleri yeterince hizmet sunmaktadırlar.	1.61	2.10	14.899	.000

Yerel Halkın Alternatif Turizm Potansiyeli Algılaması: Elazığ Örneği

16-Kongre turizmi potansiyelini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.	1.87	1.65	5.574	.019
17-Elazığ'da alternatif turizmin geliştirilmesine yönelik çekim merkezleri ve cazibe noktalarının sayısı yeterlidir.	1.94	2.46	30.275	.000
18-Elazığ'daki tarihi niteliğe sahip yapılar aslına uygun olarak restore edilmektedir.	2.00	2.71	58.565	.000
19-Elazığ'ın kendine özgü el sanatlarının ve folklorik özelliklerinin sergilenebileceği mekânlar yeterlidir.	2.39	3.04	41.469	.000
20-Elazığ havaalanında uçuş güzergahı ve sayısı yeterlidir.	2.39	2.75	8.485	.004
21-Elazığ'ın alternatif turizm olanakları yeterlidir.	2.19	2.52	6.186	.013
24-Elazığ halkı alternatif turizm konusunda bilinçli ve isteklidir.	1.32	2.06	54.026	.000
25-Elazığ'da alternatif turizm sektöründe çalışanların düzeyleri yeterlidir.	1.87	2.54	34.887	.000
29-Gelişen haberleşme ve ulaşım imkanları Elazığ'da alternatif turizmin gelişimine yönelik bir fırsattır.	3.68	4.27	47.150	.000
30-Elazığ'da turistler turizm deneyimlerine harcadıkları paranın karşılığının almaktadırlar.	1.77	2.86	121.341	.000

Not: 1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4- Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum

Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) sonuçlarında Yaş, Eğitim Durumu, Gelir, Meslek ve İkamet Süresi olmak üzere demografik özellikler itibarı ile farklılıklar elde edilmiştir. Katılımcıların yaş grupları en yüksek farklılık “Elazığ’ın kültürel özelliklerinin tanıtımı yeterince yapılmaktadır” ifadesinde görülmüş olup, ortalama 41-50 yaş grubunda olanlar, 51 ve daha üstü yaş grubunda olanlardan daha yüksek çıkmıştır. Eğitim grupları itibarıyla en yüksek farklılık “Elazığ, turizm kaynak çeşitliliğindeki zenginlik ve dört mevsim turizm potansiyeli açısından yeterlidir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama lisansüstü eğitim grubunda olanlar, lise eğitim grubunda olanlardan daha yüksek çıkmıştır. Öte yandan ortalamalar itibarıyla söz konusu ifadeye tüm eğitim gruplarında olumlu bir değerlendirme söz konusu olmuştur. Gelir grupları itibarıyla en yüksek farklılık “Elazığ’ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama +2.000

gelir grubunda olanlar, 4.000-6.000 gelir grubunda olanlardan daha yüksek çıkmıştır. Öte yandan ortalamalar itibarıyla söz konusu ifadeye tüm gelir gruplarında olumsuz bir değerlendirme söz konusudur. Meslek grupları itibarıyla en yüksek farklılık “Elazığ’ın destinasyon çekicilikleri bakımından tanınırlığı yüksektir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama öğrenciler grubunda olanlar, diğer grubunda olanlardan daha yüksek çıkmıştır. Öte yandan ortalamalar itibarıyla söz konusu ifadeye tüm meslek gruplarında olumsuz bir değerlendirme söz konusudur. İkamet süreleri itibarıyla yüksek farklılık “Elazığ halkı alternatif turizm konusunda bilinçli ve isteklidir” ifadesinde görülmüş olup, ortalama ikamet süreleri 5 yıldan az olanlar, ikamet süreleri 5 yıldan çok olanlardan daha düşük çıkmıştır. Öte yandan ortalamalar itibarıyla söz konusu ifadeye genel olarak olumsuz bir değerlendirme söz konusudur.

Tartışma ve Sonuç

Turizm faaliyetlerinin sürdürülebilir turizm yaklaşımı temelinde yürütülebilmesi, turizm faaliyetlerinin daha etkin yürütülebilmesi, turizm faaliyetlerinin temelini oluşturan kaynakların korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için yerel halkın görüş ve düşüncelerinin göz önünde bulundurulması ve turizm faaliyetleri ile ilgili yürütülecek bütün süreçlerde yerel halkın katılımının sağlanması gerekmektedir. Bu bölge turizminin yanı sıra sosyo-kültürel ve ekonomik bakımdan gelişimin sağlanması için de son derece gereklidir.

Katılımcıların değerlendirmelerine göre; Elazığ güvenli bir turizm destinasyonudur. Aynı zamanda Elazığ’da alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir. Elazığ tarihi ve kültürel zenginliklere sahip ve misafirperver bir şehirdir. Algıladıkları sorunların başında halkın turizm konusunda bilinçsiz /duyarsız oluşu ve Elazığ’da turizm alt yapısı ve üst yapısının yetersiz olması gelmektedir. Öte yandan, kurumlar arasında işbirliğinin yetersiz olması, yeterince tanıtım yapılmaması ve turizm tesislerinin yetersiz olması çok fazla önemsenmemektedir.

Geliştirilebilecek alternatif turizm türleri olarak festival turizmi, doğa sporları turizmi (Doğa yürüyüşü, bisiklet vb.), yat turizmi ve yeme-içme turizmi görülmektedir. Alternatif turizm türlerinden sadece kuş gözlemciliği turizmi önemli bir potansiyel olarak görülmemektedir. Bu ortalamalar yerel halk tarafından Elazığ’ın önemli bir alternatif turizm potansiyeli olarak görüldüğü anlamına gelmektedir.

Çalışmanın sonuçlarına göre, Elazığ’ın mesafe olarak diğer illere uzak olması, yerel halkta turizm bilincinin tam anlamıyla anlaşılmasını ve

turistik tesislerin sayıca az olmasının yanı sıra bu mevcut tesislerin kamu kuruluşlarına kullanılıyor olması Elazığ'ın turizm yönünden gelişimini olumsuz etkilemekte ve geriletmektedir. Bunun yanı sıra bölgenin sahip olduğu bütün tarihi, kültürel ve tabii kaynakların yanı sıra kültürel miras unsurlarının öncelikle Türkiye'de daha sonrasında ise dünya genelinde tanıtımı gerekmektedir.

Yerel halkın alternatif turizm konusunda yeterli derecede bilgi sahibi olmadığı görülmüştür. Konu hakkında yetkisi olan karar vericilere ve yerel halka öncelikle turizm ve dâhilinde alternatif turizm hakkında eğitim verilmeli ve ayrıca halk konu hakkında bilinçlendirilmelidir. İlin alternatif turizm için sunabileceği arz kaynaklarının envanteri yapılarak, sürdürülebilir turizm çerçevesinde girişimciler tarafından yapılacak yatırımlar ile değerlendirilmelidir.

Kırsal alanlarda yaşamını devam ettiren halka pansiyonculuk hakkında bilgi verilmeli bu konuda yatırım yapmak isteyenler, özellikle reklam ve pazarlama aşamaları başta olmak üzere her konuda desteklenmelidir. Yörede bulunan eski yapılar restore edilerek, konaklama tesislerine, yöresel yemeklerin sunulup, yöresel el işlerinin satışının da yapılabileceği pansiyonlara, çiftlik evlerine dönüştürülerek, kırsal turizme hizmet edebilecek yapılar haline getirilmelidir. Bölgede bulunan seyahat işletmeleri, yeme içme tesisleri, kaplıcalar, termal turizm işletmeleri ile ortak girişimlerde bulunarak kırsal turizm faaliyetleri için tur düzenlemeleri ve böylece ilin tanıtımına da katkıda bulunmaları istenmelidir.

Bu çalışmanın sadece Elazığ il merkezini kapsamı önemli bir kısıt teşkil etmektedir. İleriki çalışmaların daha farklı kapsamlarda ve farklı örneklerde yapılması önemlidir. Yerel halkın alternatif turizm algısını değişen çevresel şartlarda yeniden tespit etmek üzere bu türden çalışmalar tekrarlanabilir. Özellikle Elazığ için alternatif turizm çeşitleri üzerine daha spesifik çalışmalar yapılabilir. Çalışmanın sonuçlarının öncelikle turizm girişimcilerine, yerel ve ulusal temelde konunun karar vericilerine, bu alanda gelecekte çalışmayı düşünen akademisyenlere ve son olarak da önemli bir paydaş olan halka yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Albayrak, A. (2011). Tüketicilerin Alternatif Turizm Türlerini Satın Alma Davranışlarını Etkileyen Faktörler. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Aile Ekonomisi ve Beslenme Anabilim Dalı. Yayımlanmış Doktora Tezi. Ankara.
- Alkan, C. E. (2011). Alternatif Turizm Ürünleri. Uluslararası Turizm İşletmeciliği. (G. Pınar, Dü.) Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Birjakov, M. B. (2007). Turizme Giriş. Sankt-Peterburg: Gerda.
- Dennison, N. and Buttler R. (1990). Alternative Forms of Tourism, Tourism Recreation Research, 15:1, 51-53.
- Gülbay, F. (1977). Elazığ'ın Turizm Potansiyeli ve İlde Rekreasyonel. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ.
- Hacıoğlu, N. ve Avcı Kurt, C. (2008). *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kabasakal, U. (2007). "Bölgelerarası Kalkınma ve Turizm: Elazığ Örneği". Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları, 7-11.
- Kozak A.M. ve Bahçe, A.S. (2009). Özel İlgi Turizmi. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Ongun, U., Gövdere, B. ve Çiçek, U. (2016). "Yeşilova' nın Kırsal Turizm Potansiyelinin Swot Analizi ile Değerlendirilmesi". Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 7 (16), 75-88.
- Sağ, E. (2015). Turizmin Çeşitlendirilmesi, Alternatif Turizm ve Türkiye Projeksiyonu, Ekonomi Bakanlığı Uzmanlık Tezi.
- Torun, C. (2015). Elazığ İlinin Kırsal Turizm Potansiyelini Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir.
- Uçkun S. (2004). İşletme ve İşletme Türleri, Turizm İşletmeleri, İstanbul: Değişim Yayınları.
- Usta, Ö. (2014). Turizm Genel ve Yapısal Yaklaşım. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yıldız, Z., ve Kalağan, G. (2008). Alternatif Turizm Kavramı ve Çevresel Etkileri. Yerel Siyaset, 35, 42-44.

